

(สำเนา)

ที่ บ๕๐๒/๒๕๐๐

กระทรวงมหาดไทย

๒๕ เมษายน ๒๕๐๐

เรื่อง การดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๐๑๑๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำชับทางปฏิบัติในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันมาให้จังหวัด เทศบาล และสุขาภิบาลถือ เป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด นั้น

บัดนี้ ปรากฏพฤติการณ์อยู่เสมอว่าในการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินกิติ หรือรังวัดเพื่อแบ่งแยกโฉนดที่ดินกิติ เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ไปรังวัดแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ทำให้เกิดกรณียุ่งยากขึ้นภายหลัง เป็นต้นว่า เจ้าของที่ดินใคร่ขอทำการแบ่งแยกที่ดินแปลงหนึ่ง ในที่ดินดังกล่าวนี้มีทางแคบ ๆ คีคอยู่ควย เจ้าหน้าที่ที่ออกไปรังวัดแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ได้กันทางให้กว้างออกไปในขณะที่ทำการรังวัด เจ้าของที่ดินยินยอม ต่อมาใคร่ร้องว่าที่ยอมรับรองแนวเขตเพราะกลัวเรื่องจะไม่แล้วเสร็จของลาซาไปต้องยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำยินยอมเสีย ซึ่งเป็นการเข้าใจผิดในหน้าที่เกี่ยวกับการกันเขตที่ดินสาธารณประโยชน์อยู่ ประหนึ่งว่าจะกันโคกตามชอบใจของเจ้าหน้าที่หรือตามแต่เจ้าของที่ดินจะยินยอมให้เพียงใดหรือไม่ ความจริงการปฏิบัติเช่นนี้ยังไม่เป็นการถูกต้อง ที่ถูกนั้นก่อนที่จะดำเนินการกันเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ เจ้าหน้าที่จะต้องศึกษาเรื่องราวของที่ดินบริเวณนั้นและพิจารณาสภาพที่ดินให้ถ่องแท้เสียก่อน ถ้าปรากฏว่ามีที่ดินสาธารณประโยชน์ ก็จะต้องมีหลักฐานและเหตุผลโดยถ่องแท้ว่า เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์เพราะเหตุใด เช่นเคยเป็นทางมาก่อนและเข้าลักษณะซึ่งตามกฎหมายถือว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ การจะถือว่าเป็นทางสาธารณประโยชน์ใด ก็ควรมีหลักฐาน เช่นทำการสอบสวนจากพยานบุคคลแล้วตั้งเรื่องไว้ และถ้าเชื่อได้ว่าควรเป็นเช่นนั้นแล้ว ก็ควรจะยืนยันไปตามนั้น ไม่ใช่ว่าจะกันออกหรือไม่กันออกก็ได้ เพราะที่ดินที่มีสภาพเป็นที่สาธารณประโยชน์จะเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้โดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายเท่านั้น ส่วนในกรณีนี้เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบหมายไปรังวัดแนวเขตเห็นควรกันเขตที่ดินสาธารณะเช่นทางสาธารณะให้กว้างออกไปจากเดิมโดยรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของเจ้าของที่ดินหรือเห็นควรขอกันที่ดินเป็นทางสาธารณะ เพื่อความเจริญของท้องถิ่น ซึ่งแม้จะเป็นเจตนาอันบริสุทธิ์ก็ตามก็ไม่ควรกระทำไปในทำนองให้เจ้าของที่ดินให้ความยินยอมในขณะนั้น เพราะอาจเป็นข้อครหาว่าเป็นการบังคับทางอ้อมให้ตกลงยอมเพื่อให้เรื่องเสร็จไปโดยรวดเร็ว ในกรณีเช่นนี้ เจ้าหน้าที่ควรเสนอเรื่องให้ผู้มีอำนาจในการดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ประธานสุขาภิบาลหรือนายกเทศมนตรีแล้วแต่กรณีพิจารณาว่าสมควรจะดำเนินการอย่างไร ถ้าเห็นสมควรขอร้องให้เจ้าของที่ดินอุทิศที่ดินให้เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ก็ยอมที่จะ

/เจรจา

เจรจาขอให้เจ้าของที่ดินนั้นอุทิศให้โดยความสมัครใจ ถ้าไม่เป็นที่ตกลงกัน ก็จะถือเป็น
เหตุไม่รับรอง เขตที่ดินตามที่เจ้าของที่ดินขอรังวัดออกโฉนดหรือขอรังวัดแบ่งแยกหาได้ไม่
ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขอให้ส่งเทศบาล สุขาภิบาลและเจ้าหน้าที่ถือเป็นทาง
ปฏิบัติโดยเร่งรีบต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

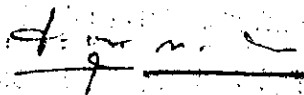
(ลงชื่อ) ศักดิ์ ไทยวัฒน์
(นายศักดิ์ ไทยวัฒน์)

รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

ท.ก. ๑๔

สำเนาอันถูกต้อง

(นายประจักษ์ ก้าวจนะจิตรภา)

หัวหน้ากองควบคุมและจัดที่ดิน

ลงชื่อแทนอธิบดีกรมที่ดิน

สัมฤทธิ์ พ.

มลิ พ.